

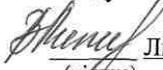

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Навчально-науковий інститут права і соціальних технологій
Кафедра публічного та приватного права

РОБОЧА ПРОГРАМА
Управління у галузі використання та охорони земель

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Литвиненко В.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

«27» серпня 2025 р.

Розробник (-и): Барабаш А.Г., доцент кафедри, к.ю.н., доцент
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Робочу програму навчальної дисципліни обговорено на засіданні кафедри публічного та приватного права

Протокол від «27» серпня 2025 р. № 8.

Узгоджено з гарантом освітньої програми:

(підпис)

Чічкань М.В.
(прізвище та ініціали)

1. Загальна інформація про дисципліну.

Тип дисципліни	Вибіркова
Мова викладання	українська
Рік навчання та семестр	3 рік, 6 семестр Освітня програма «Право» Мейджор «Адміністративна юстиція (Суд. Публічна адміністрація та антикорупційні органи)»
Викладач (-і)	Барабаш Алла Григорівна, доцент кафедри публічного та приватного права, канд. юрид. наук, доцент
Профайл викладача (-ів)	https://civil.stu.cn.ua/kafedra/personaliyi/
Контакти викладача	barabash@stu.cn.ua

2. Анотація курсу. Дисципліна «Управління у галузі використання та охорони земель» спрямована на формування у ЗВО компетенцій щодо організації, контролю та правового регулювання земельних відносин з особливою увагою до раціонального використання і охорони земель. Вона охоплює питання державного управління землями, режимів обмежень у використанні земель, діяльності контролюючих органів та правових процедур захисту прав землевласників та землекористувачів. ЗВО ознайомляться з адміністративно-правовими інструментами реалізації земельної політики, механізмами запобігання порушенням і відповідальністю за їх допущення. Навчальна дисципліна також передбачає аналіз практики застосування норм про охорону земель, зокрема заходів адміністративного впливу, та розгляд кейсів з реального управлінського досвіду.

3. Мета та цілі курсу. Мета викладання дисципліни «Управління у галузі використання та охорони земель» полягає у формуванні в ЗВО системи знань про правові, організаційні та адміністративні засади управління у сфері використання й охорони земель; набутті практичних умінь аналізувати, застосовувати та вдосконалювати правові механізми державного і муніципального управління земельними ресурсами, спрямованими на забезпечення їх раціонального використання, збереження та відтворення.

Під час вивчення дисципліни здобувач вищої освіти має набути наступні загальні та спеціальні компетентності, передбачені освітньою програмою:

1) *загальні компетентності:*

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 15. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

2) *спеціальні (фахові, предметні) компетентності:*

СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

4. Результати навчання.

Під час вивчення дисципліни ЗВО має досягти або вдосконалити наступні результати навчання (РН), передбачені освітньою програмою:

РН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

РН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

5. Пререквізити. -

6. Обсяг курсу.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	20
Практичні заняття	20
Самостійна робота	80
Індивідуальне завдання	-
Всього кредитів	4

Формами проведення занять є лекційні та практичні (семінарські) заняття, самостійна робота, виконання контрольної роботи. Проведення занять відбувається на парах згідно розкладу та за допомогою платформи дистанційного навчання «MOODLE».

7. Тематика курсу.

Тематика лекційних занять

Змістовий модуль 1. Загальні засади правового регулювання земельних відносин

Тема 1. Земельне право як самостійна галузь права

Предмет земельного права. Функції землі. Земля як основний засіб виробництва. Визначення земельного права як галузі права.

Принципи земельного права. Принцип множинності та правової рівності форм власності на землю. Принцип державного управління землями. Принцип множинності форм використання землі. Принцип самостійного господарювання на землі та рівність всіх суб'єктів господарювання. Принцип раціонального використання землі. Принцип цільового використання землі. Принцип платності використання землі. Принцип екологізації земельного права.

Методи земельного права. Імперативний метод. Диспозитивний метод.

Місце земельного права у правовій системі України. Зв'язок земельного права з іншими галузями права.

Тема 2. Право власності на землю

Право власності на землю в економічному розумінні. Право власності на землю в юридичному розумінні. Об'єктивне право власності на землю. Суб'єктивне право власності на землю.

Обмеження права власності на землю. Обмеження права власності на землю за Конституцією України. Обмеження права власності на землю за Земельним кодексом України. Право земельного сервітуту. Емфітевзис. Суперфіцій. Добросусідство. Примусове відчуження земельних ділянок для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності. Мораторій на відчуження земель товарного сільськогосподарського виробництва.

Форми власності на землю. Суб'єкти та об'єкти права приватної власності на землю. Підстави набуття права приватної власності на землю. Суб'єкти та об'єкти права комунальної власності на землю. Підстави набуття права комунальної власності на землю. Суб'єкти та об'єкти права державної власності на землю. Підстави набуття права власності на землю державою.

Документи, що посвідчують право власності на землю. Права та обов'язки власників земельних ділянок.

Тема 3. Право землекористування та його види

Поняття права землекористування. Основні принципи права землекористування.

Право постійного землекористування. Об'єкти права постійного землекористування. Суб'єкти права постійного землекористування. Юридичне значення права постійного землекористування.

Право орендного землекористування. Об'єкти права орендного землекористування. Суб'єкти права орендного землекористування. Договір оренди землі. Строк оренди землі. Форми орендної плати за землю.

Право концесійного землекористування. Договір оренди землі та договір концесії: їх спільні риси та відмінності.

Змістовий модуль 2. Публічне управління у сфері використання та охорони земель. Охорона земель.

Тема 4. Публічне управління у сфері використання та охорони земель. Охорона земель.

Поняття публічного управління у сфері використання, охорони та відновлення земель. Публічне управління у сфері земельних відносин і громадське управління (яке здійснюється громадянами та їх об'єднаннями і органами територіального громадського самоврядування). Публічне управління у сфері земельних відносин і внутрішньогосподарське управління (яке реалізується безпосередніми землевласниками та землекористувачами). Загальне та галузеве публічне управління.

Методи публічного управління у сфері земельних відносин. Функції управління або окремі напрями діяльності відповідних органів публічної адміністрації та їх посадових осіб щодо забезпечення організації раціонального використання, охорони та відновлення земель.

Поняття охорони земель. Завдання охорони земель. Нормування в галузі охорони земель та відтворення родючості ґрунтів. Охорона земель від забруднення небезпечними речовинами.

Використання техногенно забруднених земель. Консервація земель.

Тема 5. Встановлення та зміна меж адміністративно-територіальних одиниць

Поняття межі адміністративно-територіальної одиниці.

Адміністративно-територіальна реформа в Україні. Постанова Верховної Ради України «Про утворення та ліквідацію районів» від 17 липня 2020 р. № 807.

Процедура встановлення та зміни меж адміністративно-територіальних одиниць. Закон України «Про землеустрій» від 22 травня 2003 року. Проекти землеустрою щодо встановлення (зміни) меж сіл, селищ, міст. Органи, які приймають рішення про встановлення та зміну меж адміністративно-територіальних одиниць.

Фактори, які впливають на зміну меж адміністративно-територіальних одиниць: економічні, демографічні, географічні.

Тема 6. Планування використання, охорони та відновлення земель

Планування як вид соціальної діяльності суб'єктів публічного і приватного права у сфері використання, охорони й відновлення землі.

Загальнодержавні програми використання та охорони земель. Розроблення Генеральної схеми планування території України. Закон України «Про Генеральну схему планування території України» від 7 лютого 2002 року. Вдосконалення систем розселення та забезпечення сталого розвитку населених пунктів.

Регіональні програми використання та охорони земель.

Природно-сільськогосподарське районування земель.

Зонування земель. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17 лютого 2011 р. План зонування території (зонінг). Екологічний аспект як новела у правовому регулюванні зонування земель.

Змістовий модуль 3. Землеустрій. Контроль за використанням та охороною земель. Моніторинг земель

Тема 7. Правове регулювання землеустрою

Поняття землеустрою. Правові засади здійснення землеустрою.

Зміст землеустрою: встановлення (відновлення) на місцевості меж адміністративно-територіальних одиниць, землеволодінь і землекористувачів; розробка загальнодержавної і

регіональних програм використання та охорони земель; складання схем землеустрою, розроблення техніко-економічних обґрунтувань використання та охорони земель відповідних адміністративно-територіальних одиниць; обґрунтування встановлення меж територій з особливими природоохоронними, рекреаційними і заповідними режимами; складання проектів відведення земельних ділянок; встановлення в натурі (на місцевості) меж земельних ділянок; складання проектів землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозмін, упорядкування угідь, а також розроблення заходів щодо охорони земель; розроблення іншої землевпорядної документації, пов'язаної з використанням та охороною земель; проведення топографо-геодезичних, картографічних, ґрунтових, геоботанічних та інших обстежень і розвідувань земель; визначення самозалісених ділянок.

Організація та порядок здійснення землеустрою.

Юридичний аспект землеустрою. Технічний аспект землеустрою. Екологічний аспект землеустрою.

Тема 8. Контроль за використанням та охороною земель. Моніторинг земель

Поняття та завдання контролю за використанням та охороною земель. Державний контроль за використанням та охороною земель. Закон України «Про державний контроль за використанням та охороною земель» від 19 червня 2003 р. Повноваження Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру у сфері державного контролю за використанням та охороною земель. Громадський контроль за використанням та охороною земель. Положення про громадських інспекторів з охорони довкілля, затверджене наказом Мінприроди України від 27 лютого 2002 р. № 88.

Поняття та завдання моніторингу земель. Види моніторингу земель. Повноваження Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру, Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, Міністерства аграрної політики та продовольства України у сфері моніторингу земель.

Особливості моніторингу ґрунтів на землях сільськогосподарського призначення. Наказ Міністерства аграрної політики України «Про моніторинг ґрунтів на землях сільськогосподарського призначення» від 26 лютого 2004 р. № 51.

Змістовий модуль 4. Державний земельний кадастр. Економічне стимулювання раціонального використання та охорони земель

Тема 9. Ведення Державного земельного кадастру

Поняття Державного земельного кадастру. Закон України «Про Державний земельний кадастр» від 7 липня 2011 р. Система органів, що здійснюють ведення Державного земельного кадастру. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку ведення державного земельного кадастру» від 17 жовтня 2012 року № 1051.

Склад відомостей Державного земельного кадастру. Кадастрове зонування. Кадастрові зйомки. Бонітування ґрунтів. Грошова оцінка земельних ділянок: нормативна оцінка та експертна оцінка. Державна реєстрація земельних ділянок. Облік кількості та якості земель.

Державна реєстрація земельних прав, як складова (елемент) державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, Закон України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» від 1 липня 2004 р. Порядок Державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 25 травня 2015 р. № 1127. Речові права та обтяження земельної ділянки, які підлягають обов'язковій державній реєстрації.

Тема 10. Економічне стимулювання раціонального використання та охорони земель

Зміст економічного стимулювання раціонального використання та охорони земель. Ознаки економіко-правового механізму використання та охорони земель. Принципи економіко-правового механізму використання та охорони земель. Заходи із захисту земель від негативних впливів. Заходи із ліквідації негативного впливу на землі.

Концепція Загальнодержавної цільової програми використання та охорони земель, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 19 січня 2022 р. № 70-р.

Плата за землю. Податковий кодекс України. Закон України «Про оцінку земель» від 11 грудня 2003 року. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Методики нормативної грошової оцінки земельних ділянок» від 3 листопада 2021 року №1147.

Тематика семінарських занять

1. Поняття земельного права. Види земельних правовідносин.
2. Принципи земельного права.
3. Методи земельного права.
4. Поняття та зміст права власності на землю.
5. Обмеження права власності на землю.
6. Форми власності на землю.
7. Поняття права землекористування.
8. Право постійного землекористування.
9. Право орендного землекористування.
10. Поняття публічного управління у сфері використання, охорони та відновлення земель.
11. Методи публічного управління у сфері земельних відносин.
12. Поняття та завдання охорони земель.
13. Поняття межі адміністративно-територіальної одиниці.
14. Адміністративно-територіальна реформа в Україні.
15. Процедура встановлення та зміни меж адміністративно-територіальних одиниць.
16. Органи, які приймають рішення про встановлення та зміну меж адміністративно-територіальних одиниць.
17. Планування як вид соціальної діяльності суб'єктів публічного і приватного права у сфері використання, охорони й відновлення землі.
18. Загальнодержавні програми використання та охорони земель.
19. Розроблення Генеральної схеми планування території України.
20. Регіональні програми використання та охорони земель.
21. Поняття землеустрою. Правові засади здійснення землеустрою.
22. Зміст землеустрою.
23. Організація та порядок здійснення землеустрою.
24. Поняття та завдання контролю за використанням та охороною земель.
25. Державний контроль за використанням та охороною земель.
26. Громадський контроль за використанням та охороною земель.
27. Поняття та завдання моніторингу земель. Види моніторингу земель.
28. Повноваження Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру, Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, Міністерства аграрної політики та продовольства України у сфері моніторингу земель.
29. Поняття Державного земельного кадастру.
30. Склад відомостей Державного земельного кадастру.

31. Порядок ведення Державного земельного кадастру.
32. Державна реєстрація земельних прав, як складова (елемент) державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень.
33. Поняття та зміст економічного стимулювання раціонального використання та охорони земель.
34. Заходи із захисту земель від негативних впливів. Заходи із ліквідації негативного впливу на землі.
35. Плата за землю.
36. Грошова оцінка земельних ділянок.

Тематика самостійної роботи

Джерела земельного права. Роль Земельного кодексу України у правовому забезпеченні управління у сфері земельних відносин.

Верховна Рада України як суб'єкт земельних відносин. Верховна Рада Автономної Республіки Крим як суб'єкт земельних відносин. Обласна рада як суб'єкт земельних відносин. Київська і Севастопольська міські ради як суб'єкти земельних відносин. Сільські, селищні, міські ради як суб'єкти земельних відносин. Кабінет Міністрів України як суб'єкт земельних відносин. Місцеві державні адміністрації як суб'єкти земельних відносин. Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру як суб'єкт земельних відносин. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, як суб'єкт земельних відносин.

Придбання земельних ділянок на підставі цивільно-правових угод. Продаж земельних ділянок на конкурентних засадах. Особливості набуття права власності на землю територіальними громадами. Особливості набуття права власності на землю державою. Правове регулювання придбання права власності на земельні ділянки, зайняті об'єктами незавершеного будівництва. Припинення права власності на землю.

Права і обов'язки землекористувачів. Підстави виникнення та припинення права землекористування. Право землекористування як різновид права природокористування. Правові форми охорони права землекористування. Юридичні засоби захисту прав землекористувачів.

Поняття відновлення земель. Заходи з відновлення земель та їх класифікація. Рекультивация порушених земель.

Поняття екологічної шкоди, заподіяної власникам землі та землекористувачам. Відновлення стану земельної ділянки як спеціальний спосіб захисту земельних прав. Особливості вирішення земельних спорів щодо розмежування територій сіл, селищ, міст, районів та областей. Порядок вирішення земельних спорів під час їх судового розгляду. Порядок вирішення земельних спорів органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади з питань земельних ресурсів.

Види містобудівної документації. Характеристика генерального плану населеного пункту. Державні стандарти і норми у сфері використання земель житлової та громадської забудови. Правове забезпечення розподілу і перерозподілу земель населених пунктів. Порядок набуття громадянами у власність земельних ділянок у населених пунктах. Умови і порядок надання земельних ділянок під забудову багатоквартирними будинками.

Відповідальність за порушення земельного законодавства. Види юридичної відповідальності за земельні правопорушення.

8. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання курсу

Оцінювання знань ЗВО здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у національну шкалу (шкалу Університету) та шкалу ECTS, відповідно до «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка» (<https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/polozhennya-pro-potochne-ta-pidsumkove-ocziyuvannya-znan-zdobuvachiv-vo.pdf>).

Система оцінювання знань з навчальної дисципліни «Управління у галузі використання та охорони земель» включає *поточний та семестровий контроль знань*. Під час семестру ЗВО може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання протягом семестру всіх видів робіт і до 40% підсумкової оцінки на екзамені. Якщо здобувач вищої освіти виконав всі види робіт протягом семестру, то він, за бажанням, може залишити набрану кількість балів як підсумкову оцінку і не складати екзамен. Повторне складання екзамену з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється, але у виняткових випадках за погодженням з деканом факультету такий дозвіл може дати ректор Університету.

Поточний контроль проводиться шляхом спілкування із здобувачами вищої освіти під час лекцій, семінарських занять, усного та письмового опитувань здобувачів вищої освіти, оцінювання результатів неформальної освіти, оцінювання аналітичного огляду наукових статей, виконання самостійної роботи та написання однієї контрольної роботи.

Семестровий *контроль по закінченню семестру проводиться у формі екзамену* відповідно до графіку навчального процесу згідно затвердженого розкладу. Для складання екзамену існують білети. Білети складаються з трьох питань (*кожне питання оцінюється максимум у 13 балів*). У **12-13 балів** оцінюється відповідь на питання, яка є повною, її зміст відповідає сутності поставленого питання, (допускаючи при цьому 1-2 незначні помилки). **10-11 балів** - відповідь правильна, послідовна, логічна, але ЗВО допускає у викладі окремі незначні пропуски фактичного матеріалу; **6-9 бали** ЗВО володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення; **1-5 бали** ЗВО виявляє незнання більшої частини фактичного матеріалу; відповідь не розкриває поставлених запитань чи завдань; допускає грубі помилки; **0 балів** – ставиться коли відповідь на питання є повністю неправильною.

Оцінювання успішності ЗВО під час семестрового

	<p>контролю вноситься у відомість успішності та навчальну картку здобувача вищої освіти в автоматизованій системі управління – АСУ «ВНЗ».</p>
<p>Вимоги до КР</p>	<p>Підсумкова контрольна робота проводиться за результатом вивчення всіх змістових модулів. Вимоги до написання контрольних робіт розміщуються на платформі дистанційного навчання «MOODLE». Виконані контрольні роботи ЗВО також підгружають в систему «MOODLE». Максимальна кількість балів за контрольну роботу для здобувачів вищої освіти денної форми навчання становить 10.</p> <p>Критерії оцінювання виконаної контрольної роботи:</p> <p>10-9 балів - відповідь правильна, повна, послідовна, логічна; здобувач вищої освіти впевнено володіє фактичним матеріалом з усього курсу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, чітко орієнтується в матеріалі, аналізує причинно-наслідкові зв'язки; відповідь на теоретичні запитання дає з використанням відповідної термінології, допускаючи при цьому 1-2 незначні помилки з фактичного матеріалу. 8-6 балів - відповідь правильна, послідовна, логічна, але здобувач вищої освіти допускає у викладі окремі незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді; орієнтується в матеріалі; має навички користування нормативним матеріалом. 5-4 бали здобувач вищої освіти володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не досить впевнено орієнтується у нормативній базі, не завжди вміє інтегровано застосовувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки. 3-1 бали здобувач вищої освіти виявляє незнання більшої частини фактичного матеріалу; відповідь не розкриває поставлених запитань чи завдань; допускає грубі помилки. 0 балів передбачених для відповідного завдання – ставиться коли здобувач вищої освіти не виконав відповідного завдання або виконав його повністю неправильно.</p> <p>Зауваження до контрольної роботи викладач пише в системі «MOODLE».</p>
<p>Семінарські (практичні) заняття</p>	<p>Усне опитування - включає в себе опитування за будь-яким питанням, винесеним на семінарське заняття (за вибором викладача), відповідь на питання інших ЗВО, відповідь на питання для повторення (з тем, що було</p>

вивчено раніше), відповіді на контрольні питання з теми семінарського заняття. Максимальна кількість балів може бути виставлена ЗВО, підготовленим до відповідей на усі питання теми, включаючи питання винесені на самостійне опрацювання.

Оцінюючи відповідь, викладач керується такими критеріями, як: **5 балів** - повне, послідовне та обґрунтоване викладення матеріалу. Відповідь свідчить про глибоке розуміння питання та його зв'язок з іншими темами та питаннями. **4 бали** - ЗВО дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач відповідає не чітко. **3 бали** - ЗВО виявляє знання і розуміння основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає суттєві помилки і усвідомлює їх тільки після повторної вказівки викладача. Викладає матеріал не послідовно. Відповіді на уточнюючі запитання дає не одразу, не впевнено та не чітко. На додаткові питання викладача не відповідає, або відповідає дуже поверхово. **2 бали** – ЗВО у відповіді припускається грубих помилок і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача; поверхово орієнтується в питанні та темі, яка обговорюється на семінарському занятті. **1 бал** – ЗВО намагається відтворити зміст матеріалу, однак взагалі не розуміє його змісту, зв'язків терміно-понять та їх місця питанні, що вивчається. **0 балів** отримує ЗВО, який відмовляється відповідати на запитання.

Оцінювання виконання аналітичного огляду наукової статті, індивідуальної роботи здійснюється на основі наступних критеріїв: оформлення роботи, уміння самостійно працювати з науковими джерелами та нормативно-правовими актами, чітко визначати актуальність досліджуваного питання, на основі проведеного аналізу формулювати власну позицію: - *4-5 балів* – матеріал викладений логічно і повно, результати дослідження мають практичну і теоретичну цінність, висновки аргументовані і обґрунтовані; - *4-3 бали* – матеріал викладений логічно і повно, результати дослідження мають практичну і теоретичну цінність, висновки недостатньо аргументовані і обґрунтовані; - *3-2 бал* – матеріал викладений недостатньо повно, індивідуальна робота не достатньо аргументована, обґрунтована та/або не стосується усіх поставлених завдань; - *1-0 балів* – викладений матеріал неповний, індивідуальна робота не є структурованою, висновки поверхневі або відсутні.

Види позанавчальної діяльності, за якими здобувачі

	<p>вищої освіти заохочуються додатковою кількістю балів:</p> <p>Підготовка тез доповідей, наукових публікацій; участь у студентських конкурсах, олімпіадах, активна участь у роботі юридичної клініки, результати неформальної освіти тощо - до 15 балів.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>У випадку, якщо ЗВО протягом семестру не виконав у повному обсязі передбачених робочою програмою навчальної дисципліни всіх видів навчальної роботи, має більше 30% пропусків навчальних занять (без поважних причин) від загального обсягу аудиторних годин відповідної навчальної дисципліни або не набрав мінімально необхідну кількість балів (тобто кількість балів, яка сумарно з максимально можливою кількістю балів, які ЗВО може отримати під час семестрового контролю не дозволить отримати підсумкову оцінку «задовільно – Е, 60 балів»), він не допускається до складання екзамену, але має право ліквідувати академічну заборгованість.</p> <p>На ліквідацію академічної заборгованості виноситься весь обсяг теоретичного матеріалу, що передбачений робочою програмою навчальної дисципліни «Управління у галузі використання та охорони земель». Академічна заборгованість повинна бути ліквідована до атестації здобувача вищої освіти, а у випадку коли заборгованість виникла з дисципліни, знання, уміння та навички з якої, відповідно до структурно-логічної схеми підготовки фахівця, потрібні для вивчення навчальних дисциплін наступного семестру, то така заборгованість повинна бути ліквідована до початку нового семестру. Академічна заборгованість ліквідується здобувачами вищої освіти протягом наступних семестрів згідно з розкладами ліквідації академзаборгованості, що затверджуються деканом факультету за поданням відповідних кафедр.</p> <p>Результати ліквідації академзаборгованості відображаються в ліквідаційній відомості успішності.</p>

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю		Кількість балів
<i>Змістовий модуль 1. Загальні засади правового регулювання земельних відносин</i>		0...13
1	Усна відповідь на семінарському занятті (включаючи питання самостійного опрацювання)	0...6
2	Аналітичний огляд наукової статті, індивідуальна робота	0...7
<i>Змістовий модуль 2. Публічне управління у сфері використання та охорони земель. Охорона земель</i>		0...13
1	Усна відповідь на семінарському занятті (включаючи питання	0...6

	самостійного опрацювання)	
2	Аналітичний огляд наукової статті, індивідуальна робота	0...7
Змістовий модуль 3. Землеустрій. Контроль за використанням та охороною земель. Моніторинг земель.		0...13
1	Усна відповідь на семінарському занятті (включаючи питання самостійного опрацювання)	0...6
2	Аналітичний огляд наукової статті, індивідуальна робота	0...7
Змістовий модуль 4. Державний земельний кадастр. Економічне стимулювання раціонального використання та охорони земель		0...13
1	Усна відповідь на семінарському занятті (включаючи питання самостійного опрацювання)	0...6
2	Аналітичний огляд наукової статті, індивідуальна робота	0...7
Підсумкова контрольна робота		0...10
Усього поточний і проміжний модульний контроль		0...60
Семестровий контроль (екзамен)		0...40
Зважена семестрова оцінка		0...100

Шкала оцінювання результатів навчання

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену (диференційованого заліку), курсового проекту (роботи), практики, атестації	для заліку
90 – 100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	добре	
75-81	C (добре)		
66-74	D (задовільно)	задовільно	
60-65	E (достатньо)		
0-59	FX (незадовільно)	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання

9. Політики курсу.

У випадку, якщо ЗВО протягом семестру не виконав у повному обсязі передбачених робочою програмою навчальної дисципліни всіх видів навчальної роботи, має більше 30% пропусків навчальних занять (без поважних причин) від загального обсягу аудиторних годин відповідної навчальної дисципліни або не набрав мінімально необхідну кількість балів (тобто кількість балів, яка сумарно з максимально можливою кількістю балів, які ЗВО може отримати під час семестрового контролю не дозволить отримати підсумкову оцінку «задовільно – E, 60 балів»), то він не допускається до складання екзамену під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість.

До загальної політики курсу відноситься дотримання принципів відвідування занять у відповідності до затвердженого розкладу, а також вільного відвідування лекційних занять для осіб, які отримали на це дозвіл відповідно до Порядку надання дозволу на вільне

відвідування занять здобувачам вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка». Недопустимі пропуски та запізнення на заняття; користування мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування; недотримання строків виконання навчально-наукових завдань тощо. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись дистанційно за погодженням із деканатом та викладачем, що читає курс.

Загальні засади освітнього процесу в НУ «Чернігівська політехніка» закріплені Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Чернігівська політехніка», затв. Вченою радою від 31.08.2020 <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf> та Положенням про дистанційне навчання в Національному університеті «Чернігівська політехніка», затв. Вченою радою 31.08.2020 <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/polozhennya-pro-dystanczijne-navchannya.pdf>

Політика користування ноутбуками / смартфонами

Прохання до здобувачів тримати смартфони переведеними у беззвучний режим протягом лекційних та практичних занять, так як дзвінки, переписки та спілкування у соціальних мережах відволікають від проведення занять як викладача, так й інших здобувачів. Ноутбуки, планшети та смартфони не можуть використовуватися в аудиторіях під час занять та під час проведення підсумкового контролю (за виключенням проходження тестового контролю в системі Moodle).

Політика заохочень та стягнень

За результатами навчальної, наукової або організаційної діяльності здобувачів вищої освіти за курсом їм можуть нараховуватися додаткові бали – до 15 балів, у залежності від вагомості досягнень. Види позанавчальної діяльності, за якими здобувачі вищої освіти заохочуються додатковою кількістю балів: підготовка тез доповідей, наукових публікацій; участь у студентських конкурсах, олімпіадах, активна участь у роботі юридичної клініки, результати неформальної освіти тощо.

Політика академічної доброчесності

Політика дотримання академічної доброчесності ґрунтується на Кодексі академічної доброчесності Національного університету «Чернігівська політехніка» <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-yakist/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: - самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти можуть мати наслідки: - повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен тощо); - повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; - відрахування з Університету; - позбавлення академічної стипендії.

Правила перезарахування кредитів

Кредити, отримані в інших закладах вищої освіти, а також результати навчання у неформальній та/або інформальній освіті, можуть бути перезараховані викладачем у відповідності до положення [«Порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у НУ «Чернігівська політехніка»»](#). Визнання результатів навчання у

неформальній освіті розповсюджується на окремі змістові модулі (теми) навчальної дисципліни.

10. Рекомендована література.

1. Боднарчук О. Г. Земельне право : навч. посіб. / О. Г. Боднарчук, К. М. Васьківська, А. П. Гаврилішин; Ун-т державної фіскальної служби України. Ірпінь, 2021. 446 с.
2. В'юн В.Г., Горларчук В.В., Песчанська І.Н. Управління земельними ресурсами. 2021. 443 с.
3. Гулько Р.Й., Микула О.Я., Ступень М.Г. Теоретичні основи державного земельного кадастру. Навчальний посібник для ВНЗ. 2025. 336 с.
4. Земельний кодекс України: науково-практичний коментар. Іншин М.І., Петков С.В. Київ : ЦУЛ, 2024. 820 с.
5. Толмачова А. В. Державний земельний кадастр : конспект лекцій. Одеса : ОДЕКУ, 2023. 138 с. <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi76/0056886.pdf>
6. Textbook on Land Law. Judith Anne Mackenzie, Mary Phillips / Oxford. Oxford University Press, 2022. 611 p.

Інтернет-джерела.

1. <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=8637> (посилання на сторінку «Управління у галузі використання та охорони земель» в системі дистанційного навчання Moodle)
2. <http://rada.gov.ua/ru> (офіційний сайт Верховної Ради України)
3. <http://land.gov.ua/> (офіційний сайт Державної служби з питань геодезії, картографії та кадастру)